

Petjades de categoria

Des de 1997 que el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i altres cinc departaments germans de les comunitats autònomes d'Astúries, La Rioja, Aragó, València i Castella i Lleó, treballen conjuntament en la promoció de la candidatura de les *Ignitas de Dinosaurio de la Península Ibérica* a Patrimoni de la Humanitat de l'UNESCO. El 1997 es va aconseguir la inclusió d'aquesta proposta en la *Lista Indicativa Española*, que és el document en el qual consten totes les iniciatives espanyoles que aspiren a aconseguir el màxim reconeixement internacional en matèria patrimonial.

Després d'aquesta data es va començar a elaborar la documentació tècnica justificativa de la proposta; des del 1999 que el Museu de les Mines de Cercs es va integrar en la tasca encarregant-se de les activitats de difusió i visites guiades al jaciment de Fumanya i fou el 2002 quan, arran de la creació del Consorci Ruta Minera per part dels ajuntaments de Cercs, Fígols, Saldes, Vallcebre i Guardiola de Berguedà es va fer un pas endavant espectacular a nivell d'investigació, atès que la institució va crear un equip de paleontòlegs que van investigar, en col·laboració amb l'Institut de Paleontologia Miquel Crusafont de Sabadell, avui Institut Català de Paleontologia, amb profunditat Fumanya i la resta de jaciments associats.

Un moment fonamental del procés va ser la creació, el 2003, d'una Comissió Coordinadora per a la *Gestión de las Ignitas de Dinosaurio a la Península Ibérica*, integrada per les sis comunitats implicades en el projecte junt amb el Ministeri de Cultura. La Comissió es va reunir per primera vegada a Cercs, a collida pel Museu de les Mines i el Consorci Ruta Minera, el desembre de 2003. El 2005 va tenir lloc la presentació formal de la candidatura davant de l'UNESCO, iniciant-se aquell any l'avaluació de la proposta; els inspectors i l'equip de tècnics integrats a la candidatura van passejar-se pel jaciment la tardor de 2005. El procés d'avaluació s'ha demorat més temps del previst a causa de diverses sol·licituds d'informació addicional que ha vingut realitzant l'UNESCO en aquest temps i sobretot pel fet que aquets organisme va sol·licitar el juliol de 2006, la inclusió de les ignites de Portugal.

Es va iniciar llavors un nou procés, coordinat des de la *Fundación Dinópolis de Teruel* i el seu director Luís Alcalá, un dels màxims experts a nivell espanyol i mundial, que va aconseguir portar el nou l'expedient davant l'UNESCO el febrer de 2009. En la seva última versió, la candidatura està integrada per 11 jaciments (8 a Espanya i 3 a Portugal) elegits científicament en funció de la seva importància i representativitat per il·lustrar la rellevància dels cents de jaciments existents a la Península Ibèrica. Concretament, els jaciments proposats són, a Portugal, Pedreira do Galinha, Val de Meios (Santarem) i Pedra dóna Mua (Setúbal); a Espanya, Tereñes (Principat d'Astúries), Fuentesalvo, Costalomo (Castella i Lleó), Las Cerradicas (Aragó), El Peladillo, Los Cayos (La Rioja), Tambuc (Comunitat Valenciana) i Fumanya (Catalunya).

En el seu conjunt, els onze jaciments de la candidatura a Patrimoni Mundial representen la riquesa del registre de dinosaures a la Península Ibèrica –al voltant de 230 jaciments i més de 22.000 empremtes–, representant la successió faunística d'aquests vertebrats durant els últims 100 milions d'anys del Mesozoic i són d'especial rellevància a nivell mundial per què són com una gran finestra del canvi de faunes de dinosaures produïdes entre el Juràssic i el Cretàcic, a més de quedar reflectits els múltiples modes de vida i ambients en els quals van viure els dinosaures.

La candidatura es defensarà aquest estiu i la decisió final es coneixerà a la reunió del Comitè del Patrimoni Mundial que tindrà lloc a Brasília a finals de juliol de 2010. Que lluny que queda aquell 1986 quan el Lluís Viladrich i la Montserrat Gorgs van identificar les petjades fòssils de Fumanya i de la seva mà L'EROL va publicar el primer article sobre el tema. La nostra revista sempre ha estat al costat del projecte. El 2003 vam dedicar un número monogràfic, L'EROL 79, al jaciment.

A finals de juliol estarem atens a la resolució de la UNESCO, esperançats en la idea que una gran mina de carbó a cel obert ha deixat pas a un patrimoni paleontològic que es mereix ser Patrimoni de la Humanitat.